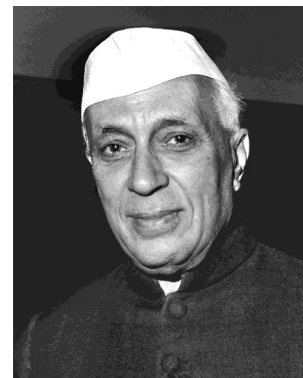
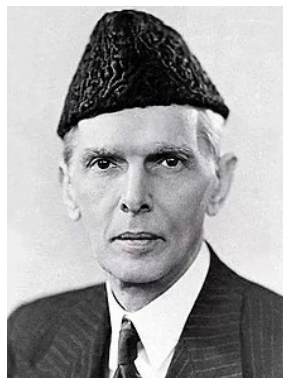
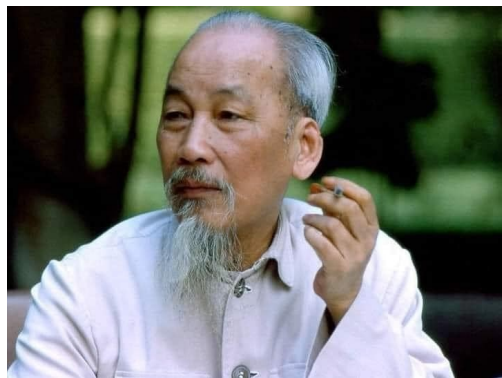

MO17: Jižní a jihovýchodní Asie

- Indie a Pákistán
- Války v Indočíně
- Indonésie

1) OSOBNOSTI. Poznejte následující osobnosti a zařaďte je do kontextu dějin.

Ho Či Min, Muhammad Džinnáh, Mahátma Gándhí, Džaváhrlál Nehrú, Pol Pot, Suharto, Ahmed Sukarno

2) POJMY

Bandungská konference, Bengálsko, bengálský hladomor (1943), Francouzská cizinecká legie, Dien Bien Phu, Indická národní kongres, Muslimská liga, napalm, občanská neposlušnost, Solný pochod, svarádž, Rudí Khmerové, Viet Cong, Viet Minh

3) TEXTY. Přečtěte si následující texty a odpovězte na otázky.

TEXT 1: Konference v Bandungu

Dokument požadoval:

- 1) respektování lidských práv a Charty OSN;
 - 2) Respektování svrchovanosti a územní nedotknutelnosti všech zemí;
 - 3) Uznání rovnosti všech ras a národů;
 - 4) Zákaz vměšování do vnitřních záležitostí států;
 - 5) Uznání práva každé země na individuální nebo kolektivní obranu;
 - 6) Odmítnutí takových forem kolektivní bezpečnosti, které by prosazovaly zájmy jen jedné mocnosti;
 - 7) Odsouzení hrozby agrese a použití síly proti územní celistvosti a politické nezávislosti kterékoliv země;
 - 8) Řešení všech mezinárodních sporů mírovými prostředky;
 - 9) Respektování mezinárodního práva a všech smluvních závazků;
 - 10) Vytvoření podmínek pro všestrannou hospodářskou spolupráci.
- (...)

Po konferenci v Bandungu vzrostla prestiž Džavahrlála Néhrúa, Ahmeda Sukarna a Gamála Abd an-Násira (1918-1970), kteří se v nadcházející dekadě stali vůdčími představiteli třetího světa. Zásady Bandungu rezonovaly i v nové neutralistické doktríně, kterou společně propracovali Nehru, Násir a Josip Broz Tito (1892-1980), kteří se poprvé setkali v červenci 1956 na jadranském ostrově Brioni. Tato koncepce se poté stala východiskem pro Hnutí nezúčastněných zemí.

Vladimír Nálevka. *Světová politika ve 20. století*. Nakladatelství Aleš Skřivan ml., 2000, s. 55-56

- *Jací státníci iniciovali Bandungské konference?*
- *Co bylo klíčovou myšlenkou konference i pozdějšího HNZ v kontextu bipolárně rozděleného světa?*

TEXT 2: První indočínská válka

V prosinci 1946 se naplno rozhořela válka v Indočíně mezi Francouzi a Vietnamskou národní armádou na jedné straně a komunistickým Viêt Minhem v čele s Ho Či Minem a Vietnamskou lidovou armádou vedenou Võ Nguyênem Giápem. Zpočátku Francouzi do boje o svou kolonii vyzbrojili i pět tisíc japonských zajatců, než měla přijít chvíle Němců. Ze 72 tisíc mužů Cizinecké legie bojujících v Indočíně jich mělo být odhadem až 35 tisíc. Jednalo se o nesmírně surový konflikt, kde se obě strany dopouštěly enormního množství válečných zločinů. Na nich se velkou mírou brutality podíleli i bývalí příslušníci SS a Gestapa v řadách legionářů, kteří se často nechali najmout po změně identity, čímž v Evropě unikli šibenici nebo dlouhému vězení. Když tato skutečnost postupně vyšla najevo a byla řádně propagandisticky využita komunisty po celém světě, Francouzi si Němce vybírali s daleko větší obezřetností. Postupně se francouzské velení snažilo s excesy mezi vlastními vojáky bojovat a po roce 1950 se počet zločinů proti civilnímu obyvatelstvu či zajatcům snížil.

<https://medium.seznam.cz/clanek/miroslav-adamec-veterani-wehrmachtu-a-ss-ve-sluzbach-francouzské-cizinecké-legie-v-bojích-o-indocinu-32384>

- *Jakým způsobem se bojovalo (nejen) v první indočínské válce?*
- *Jakou roli v ní sehrála Francouzská cizinecká legie a z jakého důvodu se v jejích řadách nacházelo tolik bývalých německých vojáků?*

TEXT 3: Indonésie

Zpráva usvědčuje Spojené státy, Velkou Británii a Austrálii, které prý o masové represii dobře věděly a nic aktivního proti dění v Indonésii nedělaly. Británie i Austrálie prý „opakovaly falešnou propagandu indonéské armády, i když měly naprosto jasné zprávy o zabíjení a dalších zločinech proti lidskosti.“

Členové panelu vyzvali zmíněné státy ke spoluúčasti při vyšetřování, všechny tři ale odmítly. Dosud se k aktuálnímu verdiktu žádná z nich nevyjádřila.

Masové čistky v Indonésii byly dohrou nezdařeného pokusu o převrat a zavraždění několika armádních generálů během 30. září 1965. V pozadí povstání byl zřejmě jeden z tehdejších velitelů – generál Suharto – a jeho pozdější Hnutí 30. září, jako hlavní viník byla ale označena Komunistická strana Indonésie (PKI). Tehdejší prezident Sukarno následně schválil rozsáhlé stíhání jejích členů a stoupenců. Armáda při tažení proti komunistům využila muslimských organizací nebo polovojenských skupin.

<https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/indonesie-obvinena-ze-zlocinu-proti-lidskosti-v-roce-1965-usa-i-britanie-pry-nesou-cast-viny-112805>

- *Úryvek zasad'te do kontextu indonéských dějin po druhé světové válce.*
- *Z jakých důvodů mohly mít vlády USA, VB a Austrálie zájem Suhartovu vládu „krýt“?*

TEXT 4: Válka ve Vietnamu

Poté, co byl napalm prohlášen za vítěznou zbraň korejské války, byl součástí amerického arzenálu od samého začátku konfliktu ve Vietnamu. Mezi lety 1963 a 1973 bylo na Vietnam svrženo 388 000 tun napalmu, což je desetinásobek množství použitého v Koreji (32 357 tun) a téměř dvacetkrát více, než bylo použito v Pacifiku (16 500 tun). Napalm použila americká armáda a její spojenci v plamenometech k vyklízení bunkrů, foxholes a zákopů. I když plameny nemohly proniknout do bunkru, oheň spotřeboval dostatek kyslíku, aby uvnitř způsobil udušení.

Existují navíc zprávy, že ve Vietnamu byly plamenomety často používány k vyklízení nebo ničení „nepřátelských vesnic“, což nepřímo znamená proti civilistům. Napalm se stal psychologickou zbraní, protože nepřítel se děsil pekla na zemi způsobeného jeho používáním.

Jedna z nejikoničtějších fotografií pořízených během války ve Vietnamu zobrazovala vyděšené děti přehající před napalmovým útokem. Malá dívka z fotografie, Kim Phuc, později uvedla:

„Napalm je ta nejstrašnější bolest, jakou si umíš představit. Zatímco voda se vaří při 100 stupních Celsia, napalm generuje teploty 800 až 1 200 stupňů Celsia.“

Mezi americkou veřejností se napalm stal symbolem vši hrůzy, která má spojení s válkou ve Vietnamu. Jednalo se o první konflikt mezinárodně vysílaný v televizi. Ačkoli bylo dobře známo, že zbraň byla použita v Pacifiku a v Koreji, veřejnost nikdy předtím její účinky přímo neviděla.

Protiválečné hnutí začalo protestovat proti užívání napalmu v roce 1966 a vyzvalo k bojkotu společnosti, která vyráběla napalm pro americkou armádu - The Dow Chemical Company. Až v roce 1980 Úmluva OSN o určitých konvenčních zbraních (CCWC) prohlásila použití napalmu proti koncentraci civilistů za válečný zločin. Řada zemí nepodepsala tento protokol, který vstoupil do kánonu mezinárodního práva v roce 1983.

Spojené státy podepsaly úmluvu přibližně 25 let poté, co ji přijalo Valné shromáždění, 21. ledna 2009: První celý den prezidenta Baracka Obamy v úřadu. Jejich ratifikace však podléhá výhradě, která říká, že může smlouvu podle svého uvážení ignorovat, pokud by to zachránilo civilní životy.

<https://www.dotyk.cz/magazin/napalmovy-dest-30001021.html#:~:text=Mezi%20lety%201963%20a%201973,vykl%C3%ADzen%C3%AD%20bunkr%C5%AF%2C%20foxholes%20a%20z%C3%A1kop%C5%AF>

- *Kontextualizujte úryvek.*
- *Co byl napalm a jakou roli sehrál ve válce ve Vietnamu?*

TEXT 5: Bangladěš

Byl citován pákistánský velitel, který objasnil záměr genocidy a uvedl, že „Jsme odhodláni zbavit východní Pákistán hrozby zastavení jednou provždy, i kdyby to znamenalo zabít dva miliony lidí a vládnout mu jako kolonii po dobu 30 let. “. Tento cíl zabíjení byl překonán, ale východní Pákistán přesto dosáhl nezávislosti jako Bangladěš, ale po více než 50 letech tyto hrozné události stále nebyly mezinárodně uznány jako genocida. (...)

Od svého založení v roce 1947 byl Pákistán politicky a vojensky ovládán Západním Pákistánem, kde byla hlavním jazykem urdština. Nejlidnatější částí nového státu byl ale bengálsky mluvící východní Pákistán. Během jednoho roku se urdština pokusila prohlásit za jediný národní jazyk.

Následovala desetiletí etnické a jazykové diskriminace Bengálců a jejich literatura a hudba byly zakázány ve státních médiích. Útlak byl posílen vojenskou vládou, ale v prosinci 1970 se konaly volby. Liga Awami, vedená otcem národa Bangladěše Bangabandhu šejkem Mujiburem Rahmanem, dosáhla vítězství, když kromě dvou získala všechna parlamentní křesla zastupující východní Pákistán a většinu v Národním shromáždění celého státu.

Namísto toho, aby mu pákistánská armáda umožnila sestavit vládu, připravila „Operaci Searchlight“, která měla ztáknout a zabít bengálské politické vůdce, intelektuály a studenty. Byl to klasický pokus o dekapitaci společnosti a významný krok na cestě ke genocidě. Operace byla zahájena večer 25. března 1971, setkala se s okamžitým prudkým odporem a vedla k vyhlášení nezávislosti Bangladěše v časných hodinách následujícího dne, 26. března 1971, Bangabandhu Sheikh Mujibur Rahman.

<https://cs.eureporter.co/world/bangladesh/2023/07/04/a-cause-whose-time-has-come-recognition-of-the-1971-bangladesh-genocide/>

- *Kdy a proč vzniknul Pákistán v podobě, která skončila v roce 1971?*
- *Z jakého důvodu se Východní Pákistán rozhodl vyhlásit nezávislost a jaké události tento proces provázely?*

4) UDÁLOSTI. Prostudujte, zasad'te do historického kontextu, interpretujte.

